

Verslag Floronexcursie Zaanse Schans zaterdag 21 augustus 2010.

Dat een stadse hok (115-498) op zaterdag strepen niet in alle rust kan plaatsvinden is te verwachten. Zeker met de Zaanse Schans in het hok verwacht je enige drukte. Een braderie aan beide kanten van de Zaan is echter een aparte ervaring. Niet alleen waren enkele straten vol met kraampjes en koopbeluste flaneerders. Ook buiten de bebouwde kom was het druk maar dan met peletonnen fietsers. Affijn, mijn eerste regenloze excursie van dit jaar bood veel fraais. Samen met acht deelnemers zijn de oevers van de Zaan goed bekeken.

Het hok is naast de Zaan ook gevuld met het museum de Zaanse Schans, een stuk veenweide, een stuk dorp, sportvelden en een industrieterrein. Het laatste voornamelijk bestaande uit havens, oude gebouwen en loodsen met stukken braakland er tussen.

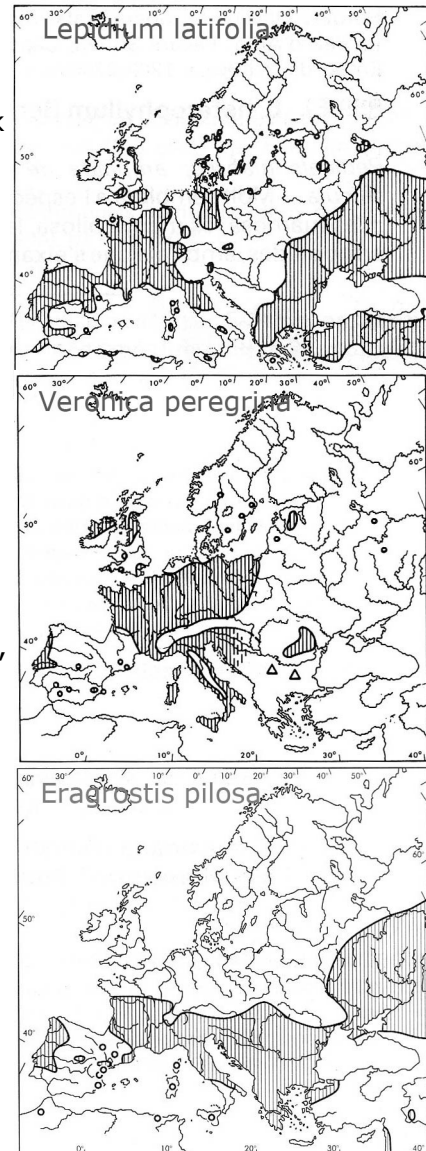
De **Peperkers** (*Lepidium latifolium*) is op braaklandjes op een tweetal plaatsen gevonden. Deze zeldzame plant is van oorsprong een steppeplant en komt in Europa meestal als cultuurrelict voor. Misschien langs de Europese kusten in (zwak-)brakke milieus is het voorkomen van de plant oorspronkelijk. Dit geldt wellicht ook de omgeving voor de ooit brakke Zaan.

Een onverwachte vondst was **Vreemde ereprijs** (*Veronica peregrina*). Op een parkeerplaats van een haven stonden tientallen exemplaren tussen de straatstenen. Een zeldzame vondst voor Noord-Holland. Voor het jaargetijde onverwacht, maar daar is de regenrijke zomer niet vreemd aan. Deze neofiet is afkomstig uit Amerika en in Europa nu wijd verspreid. Toch is het raar dat deze plant in Nederland zo zeldzaam is. Zie het verspreidingskaartje

Dat er in de bebouwde kom **Straatliefdegras** (*Eragrostis pilosa*) is gevonden is natuurlijk geen verrassing. Het verspreidingskaartje laat zien dat deze soort de warmere stad voorlopig nog nodig heeft.

Het stuk veenweide in het hok was goddeels onbereikbaar. Alleen een natuurpad langs een ruig rietland kon bekeken worden. Dit leverde een heel leuke vondst op: **Groot nimfkruid** (*Najas marina*). Iets verder in het museumdorp behorende bij de Zaanse schans tussen de doedelzakken en Japanse toeristen werd nog een tweede groeiplaats gevonden. De Zaanstreek vormt samen met het Vechtplassengebied, Botshol en de omgeving van Uithoorn de bulk van de groeiplaatsen in Nederland.

In het hok werd uiteindelijk iets meer dan tweehonderd soorten gestreept. Omdat het hok voor de helft gevuld is met de Zaan is dat een mooi aantal. Het had evengoed hoger kunnen

uitvallen omdat veel soorten net buiten de hok-grenzen werden gevonden zoals **Groene amarant** (*Amaranthus hybridus*), maar ook gewone soorten als **Moerasandoorn** (*Stachys palustris*). Het meest opmerkelijk was vlakbij het spoor een forse groeiplek van **Esdoornganzevoet** (*Chenopodium hybridum*). Samen met **Kleine leeuwenbek** (*Anthirrinum minor*) op een parkeerterrein in een zandige, schelprijke berm, vlak bij het station Koog-Zaandijk.

Peperkers - bloeiwijze

Peperkers - rozetblad

Vreemde ereprijs

Vreemde ereprijs

Esdoornganzevoet

Groot nimfkruid

Groene amarant

Peter Wetzels 23 augustus 2010

Alle foto's: Peter Wetzels – Verspreidingskaarten uit Flora dels Paisos Catalans (Bolòs Vigo)